ĢENERĀLADVOKĀTA NĪLO JĒSKINENA [*NIILO JÄÄSKINEN*] SECINĀJUMI,
sniegti 2010. gada 24. martā [1]

1. Apelācijas sūdzībā Eiropas Kopienu Komisija lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2008. gada 1. jūlija spriedumu lietā T-266/02 *Deutsche Post*/Komisija (Krājums, II-1233. lpp.; turpmāk tekstā — "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru tā ir atcēlusi Komisijas 2002. gada 19. jūnija Lēmumu 2002/753/EK par Vācijas Federatīvās Republikas veiktajiem pasākumiem *Deutsche Post AG* interesēs [2].

2. Apstrīdētajā lēmumā Komisija norādīja, ka Vācijas pasta un telekomunikāciju iepriekšējās vadības restrukturizācijas procesā *Deutsche Post AG* ir saņēmis ievērojamas kompensācijas no valsts līdzekļiem. Pirmkārt, ņemot vērā politiku īstenot pasta sūtījumu tirgus nozarē tirdzniecību ar zaudējumiem, par ko Komisija piesprieda sodu 2001. gada 20. marta lēmumā [3], konstatējot, ka *Deutsche Post AG* ir ļaunprātīgi izmantojis dominējošo stāvokli, un, otrkārt, *Deutsche Post AG* reģistrēto deficītu aplūkotajā laikposmā, Komisija uzskatīja, ka agresīvo cenu politiku varēja finansēt tikai no līdzekļiem, kurus *Deutsche Post AG* bija saņēmis kā kompensāciju par pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu. Tādējādi Komisija secināja, ka valsts atbalsts ir prettiesisks.

3. Pirmās instances tiesa nolēma, ka Komisija, uzskatot, ka valsts līdzekļu pārskaitīšana esot radījusi priekšrocības *Deutsche Post AG*, ir pārkāpusi EKL 87. panta 1. punkta prasības [4].

4. Līdz ar to galvenais jautājums šīs apelācijas sūdzības ietvaros attiecas uz metodi, kas ļauj noteikt, vai uzņēmums, kuram ir uzticēts uzdevums sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, ir ieguvis kompensāciju, kas pārsniedz papildu izmaksas, kuras radušās, sniedzot minētos pakalpojumus, kas var radīt priekšrocības EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Šis jautājums ietilpst plašākā debatē par izmaksu, kas rodas no pakalpojumu

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2 — OV L 247, 27. lpp.; turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums".

3 — Komisijas 2001. gada 20. marta Lēmums 2001/354/EK par EK līguma 82. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/35.141 — *Deutsche Post AG*) (OV L 125, 27. lpp.).

4 — Ņemot vērā, ka pārsūdzētais spriedums tika pasludināts 2008. gada 1. jūlijā, atsaucēs uz EK līguma noteikumiem ir ievērota numerācija, kas bija piemērojama pirms Līguma par Eiropas Savienības darbību stāšanās spēkā.

ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanas, kompensāciju juridiskā rakstura noteikšanu.

I — Fakti, process un pārsūdzētais spriedums

5. *Deutsche Post AG* ir liels uzņēmums, kurš darbojas gan kurjerpasta pārvadājumu sektorā, kurā tam pieder monopols, gan divos citos pasta darbības sektoros, proti, pasta sūtījumu pārvadājumu un laikrakstu un žurnālu pārvadājumu sektorā, kas abi ir atvērti konkurencei.

6. Pasta sūtījumu pārvadājumu sektorā *Deutsche Post AG* nodrošina, pirmkārt, tādu pasta sūtījumu pārvadāšanas pakalpojumus, kas tieši iesniegti pasta kasēs, un, otrkārt, lielāka skaita pasta sūtījumu pārvadāšanas pakalpojumus, kuri netiek tieši apstrādāti pasta kasēs (turpmāk tekstā — "tiešo pasta sūtījumu sektors").

7. Attiecībā uz tiešo pasta sūtījumu sektoru *Deutsche Post AG* nodrošina divus galvenos pakalpojumus, proti, pirmkārt, tiešo pasta sūtījumu piegādi, kas ir paredzēta profesionāliem klientiem, kuri iepriekš sašķiro vai iesniedz minimālu pasta sūtījumu skaitu (turpmāk tekstā — "profesionālo klientu segments"), un, otrkārt, pasta sūtījumu pārvadājumus tādu uzņēmumu vārdā, kas veic tirdzniecību pa pastu un kas nosūta preces, kuras pasūtītas no kataloga vai elektroniski (turpmāk tekstā — "*VPC* segments").

8. Veicot pasta administrācijas liberalizācijas un restrukturizācijas procesu, saskaņā ar Likumu par pasta organizāciju (*Postverfassungsgesetz*) *Deutsche Post AG* saņēma pārskaitījumu no *Deutsche Bundespost Telekom* (turpmāk tekstā — "*DB Telekom*"), lai kompensētu *Deutsche Post AG* zaudējumus laikposmā no 1990. līdz 1995. gadam (turpmāk tekstā — "*DB-Telekom* veiktie pārskaitījumi").

9. 2001. gada 20. martā Komisija pieņēma Lēmumu 2001/354, kurā tā būtībā secināja, ka *Deutsche Post AG* ir pārkāpis EKL 82. panta prasības, jo tas ir ļaunprātīgi izmantojis savu dominējošo stāvokli vienīgajā *VPC* sektorā, proti, īstenojot tirdzniecības ar zaudējumiem politiku, piedāvādams cenas, kas ir zemākas par tiešajām, ar attiecīgo pakalpojumu saistītajām izmaksām.

10. Tā kā šis lēmums netika nekādi pārsūdzēts, tas ir kļuvis galīgs. Tomēr fakts, ka uzņēmums ir piemērojis plēsonīgas cenas, kā

arī jautājums par prettiesiska valsts atbalsta iegūšanu ir divi atšķirīgi jautājumi.

11. 2002. gada 19. jūnijā Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, kurā tā galvenokārt izvērtēja valsts sniegto finansiālo palīdzību *Deutsche Post AG*. Komisija uzskatīja, ka *Deutsche Post AG* piešķirtais valsts atbalsts EUR 572 miljonu apmērā (proti, DEM 1 118,7 miljoni) nav saderīgs ar kopējo tirgu. Tādējādi tā piesprieda atgūt prettiesiski piešķirto atbalstu.

12. Pēc tam, kad *Deutsche Post AG* iesniedza prasību par lēmuma atcelšanu, Pirmās instances tiesa apmierināja *Deutsche Post AG* iebildumu, saskaņā ar kuru Komisija neesot noteikusi, ka *Deutsche Post AG* būtu guvis priekšrocības, izmantojot *DB-Telekom* veiktos pārskaitījumus. Turklāt pēc tam, kad tā bija nospriedusi, ka Komisija ir pārkāpusi EKL 87. panta 1. punkta prasības, Pirmās instances tiesa pakārtoti lēma par iebildumu, saskaņā ar kuru Komisija katrā ziņā nepamatoti esot secinājusi, ka *DB-Telekom* veiktie pārskaitījumi būtu ļāvuši *Deutsche Post AG* segt tīrās papildu izmaksas, kuras radījusi tā tirdzniecības ar zaudējumiem politika. Pēc tam, kad Pirmās instances tiesa bija izvērtējusi skaitliskos datus par iepriekš minētajām tīrajām papildu izmaksām, tā apmierināja arī attiecīgo iebildumu.

II — Par apelācijas sūdzību

13. Savas apelācijas atbalstam Komisija izvirza šādus pamatus.

14. Komisija iebilst, ka ar pārsūdzēto spriedumu ir pārkāptas EKL 87. panta 1. punkta un 86. panta 2. punkta prasības. Komisija norāda, ka Pirmās instances tiesa šīs tiesību normas ir nepareizi interpretējusi, jo Pirmās instances tiesa ir nospriedusi, ka no šīm tiesību normām ir izslēgta metode, kas citādi spriedumā nav apstrīdēta, kura, pamatojoties uz loģisku un pamatotu argumentāciju, ļauj secināt, ka pastāv valsts atbalsts. Turklāt Komisija atsaucas uz Pirmās instances tiesas nekompetenci un norāda uz EKL 230. panta pārkāpumu, ciktāl Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi savas kompetences robežas un pārsniegusi EKL 230. pantā paredzētās pārbaudes pilnvaras. Komisija norāda arī uz Tiesas Statūtu 36. panta pārkāpumu, pamatojoties uz to, ka Pirmās instances tiesa nav pamatojusi savu secinājumu par apstrīdētajā lēmumā izmantotās metodes nepiemērotību.

15. Turklāt vēstulē, kura Tiesā tika iesniegta 2008. gada 9. decembrī, *Bundesverband Internationaler Express- und Kurierdienste eV* (turpmāk tekstā — "*BIEK*") iesniedza atbildes rakstu uz apelāciju, atbalstot apelācijas sūdzības iesniedzēju. Ar 2008. gada 4. decembra vēstuli *UPS Deutschland Inc* un *UPS Europe NV* (turpmāk tekstā — "*UPS*") vienlaicīgi iesniedza atbildes rakstu uz apelāciju un pretapelāciju.

16. Attiecībā uz galveno jautājumu, proti, metodi, kuru Komisija varēja piemērot šajā gadījumā, [*UIPS*] ierosina Tiesai visus pamatus aplūkot vienlaicīgi.

17. Tādējādi, manuprāt, ir piemēroti sadalīt pamatus atkarībā no tā, vai tie attiecas uz pārsūdzētā sprieduma galveno motīvu daļu vai pakārtoto motīvu daļu.

19. Kā ģenerāladvokāts Kosma [*Cosmas*] norādīja savos secinājumos lietā Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija [6], gan Tiesai, gan Pirmās instances tiesai un valsts tiesai, ja tām ir jāizvērtē, cik lielā mērā ir vai nav pamatoti valsts pasākumu kvalificēt kā valsts atbalstu EK līguma 92. panta 1. punkta (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 87. panta 1. punkts) izpratnē, principā un pēc iespējas lielākā apmērā ir jāveic izsmeļoša pārbaude pēc būtības. No šī noteikuma var atkāpties vienīgi tad, ja tiesa konstatē, ka ir izpildīti īpaši nosacījumi, kas nepieļauj izsmeļošu tiesas pārbaudi. Ģenerāladvokāts Kosma uzskata, ka nevar apstiprināt, ka gadījumā, ja rodas jautājums par EK līguma 92. panta 1. punkta interpretāciju un piemērošanu, šie īpašie nosacījumi, kas ierobežo iespējas tiesai iejaukties lietā pēc būtības, būtu *a priori* izpildīti.

III — Ievada apsvērumi par tiesas kontroli attiecībā uz Komisijas tiesību aktiem valsts atbalsta jomā

18. Vispirms ir jāatgādina, ka Līgumā definētais valsts atbalsta jēdziens ir jāinterpretē, pamatojoties uz objektīviem elementiem. Šī iemesla dēļ Kopienu tiesai principā un ņemot vērā gan konkrētos tajā iesniegtās lietas apstākļus, gan Komisijas sniegtā vērtējuma tehnisko vai sarežģīto raksturu ir jāveic pilna kontrole attiecībā uz jautājumu par to, vai pasākums ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā [5].

20. No tā izriet, ka, veicot pasākumu tiesas pārbaudi saskaņā ar EKL 87. panta 1. punktu, kā noteikums ir jāveic pilnīga pārbaude, savukārt ierobežota pārbaude ir izņēmums [7].

5 — Šajā ziņā skat. 2000. gada 16. maija spriedumu lietā C-83/98 P Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija (*Recueil*, I-3271. lpp., 25. punkts) un 2008. gada 1. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-341/06 P un C-342/06 P *Chronopost/UFEX* u.c. (Krājums, I-4777. lpp., 141. punkts; turpmāk tekstā — "*Chronopost II*").

6 — Skat. minēto secinājumu 15. punktu.

7 — Šī situācija atšķiras no tās, kas izriet, piemērojot EKL 87. panta 3. punktu, proti, ja Komisija tiek lūgta lemt par pasākuma, kas rada valsts atbalstu, saderību. Skat. 2008. gada 11. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-75/05 P un C-80/05 P Vācija/*Kronofrance* (Krājums, I-6619. lpp., 59. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

21. Otrkārt, runājot par sarežģītu ekonomisko novērtējumu, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesas pārbaudei, pārbaudot Komisijas tiesību aktu, kas ietver šādu novērtējumu, ir vienīgi jāpārbauda, vai ir ievēroti procesuālie noteikumi un pamatojums, vai pareizi konstatēti faktiskie apstākļi, uz kuriem ir atsauce, lai izmantotu apstrīdēto izvēli, vai nav acīmredzamas kļūdas šo faktu vērtējumā un vai nav notikusi nepareiza pilnvaru izmantošana [8].

22. Tomēr ir jāatgādina, ka, kaut arī Tiesa atzīst Komisijai piešķirto rīcības brīvību ekonomiskajā jomā, tas tomēr nenozīmē, ka Kopienu tiesai ir jāatturas no Komisijas veiktās ekonomiska rakstura datu interpretācijas kontroles [9].

23. Saskaņā ar Tiesas judikatūru Kopienu tiesai ir jāpārbauda ne vien izvirzīto pierādījumu materiālā precizitāte, uzticamība un konsekvence, bet arī jākontrolē, vai šie pierādījumi izveido visu atbilstošo datu kopumu, kas ir jāņem vērā, lai izvērtētu sarežģītu situāciju, un tas, vai šo pierādījumu raksturs ļauj pamatot no tiem izdarītos secinājumus [10]. Manuprāt, šajos elementos ietilpst arī piemērotās metodes.

24. Tomēr nav strīda par to, ka šīs pārbaudes ietvaros tiesai Komisijas veiktais ekonomiskais izvērtējums nav jāaizstāj ar savu izvērtējumu [11].

25. Līdz ar to šīs apelācijas sūdzības ietvaros izvirzītie pamati ir jāizvērtē, ievērojot šos principus.

8 — Skat. spriedumu lietā *Chronopost II*, 143. punkts.

9 — Koncentrācijas jomā skat. 2005. gada 15. februāra spriedumu lietā C-12/03 P Komisija/*Tetra Laval* (Krājums, I-987. lpp., 39. punkts) un 2007. gada 22. novembra spriedumu C-525/04 P Spānija/*Lenzing* (Krājums, I-9947. lpp., 56. punkts). Skat. von Danwitz T., *Europäisches Verwaltungsrecht*, Berline: Springer, 2008, 361. lpp. Autors uzskata, ka atšķirībā no Vācijas tiesībām Savienības tiesībās principā netiek izmantota atšķirība starp rīcības brīvību attiecībā uz faktu kvalificēšanu ("Beurteilungsspielraum auf Tatbestandsseite"), no vienas puses, un diskrecionāro varu attiecībā uz juridiskajām sekām ("Ermessen auf Rechtsfolgenseite"), no otras puses.

10 — Šajā ziņā skat. 1979. gada 25. janvāra spriedumu lietā 98/78 *Racke* (*Recueil*, 69. lpp., 5. punkts), 1991. gada 22. oktobra spriedumu lietā C-16/90 *Nölle* (*Recueil*, I-5163. lpp., 12. punkts), iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*Tetra Laval*, 39. punkts, un 2007. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-326/05 P *Industrias Químicas del Vallés*/Komisija (Krājums, I-6557. lpp., 76. punkts).

11 — 2002. gada 25. aprīļa rīkojums lietā C-323/00 P *DSG*/Komisija (*Recueil*, I-3919. lpp., 43. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā Spānija/*Lenzing*, 57. punkts.

IV — Par pirmo pamata apelācijas sūdzībā izvirzīto pamatu

A — *Par pirmā pamata pirmo daļu*

1) Lietas dalībnieku argumenti

26. Pirmā pamata pirmajā daļā Komisija, kuru atbalsta *BIEK* un *UPS*, norāda, ka Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo pārsūdzētajā spriedumā neesot norādītas nekādas apstrīdētajā lēmumā izmantotās metodes nepilnības.

27. Komisija uzskata, ka šis lēmums neesot pamatots vienkārši ar "hipotēzi". Gluži pretēji, runa esot par pamatotu secinājumu, kas nozīmē, ka minētajā lēmumā norādītais secinājums izriet no faktiem, kuri jau ir zināmi, izmantojot loģisku argumentāciju. Komisija uzskata, ka runa ir par dedukcijas procesu, kas ļauj no faktiem A un B veikt secinājumu C, kurš ir neatņemama visu šī veida Komisijas pieņemtu lēmumu sastāvdaļa. Lai sniegtu piemēru Komisijas argumentācijai, tā pamatojas uz piemēru, saskaņā ar kuru, ja tiek pierādīts, ka vilciens ir atstājis staciju A, izmantojot vienīgo sliežu ceļu, un tas, kā paredzēts, ir ieradies stacijā B, no tā var secināt, ka vilciens ir braucis garām stacijai C, kas atrodas uz šī vienīgā sliežu ceļa starp stacijām A un B.

28. Komisija pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā šādu dedukciju ir kvalificējusi kā "hipotēzi" un ir atcēlusi tās lēmumu, neatsaucoties uz kļūdām, kas būtu pieļautas minētajā tiesību aktā. Tomēr Komisijas faktu dedukcija esot pamatota ar premisu, ka "naudai noteikti no kaut kurienes ir jārodas".

29. Šajā sakarā Komisija norāda, ka tiktāl, ciktāl ir pierādīts, ka, pirmkārt, pasta sūtījumu pakalpojumi ir darbība, kas rada zaudējumus, un, otrkārt, ka uzņēmumam, kurš veic pasta sūtījumu pārvadāšanas pakalpojumus, nav radušies citi budžeta pārpalikumi, kurus uzņēmums varētu pieskaitīt pasta sūtījumu pakalpojumam, vienīgais secinājums, ko no tā var izdarīt, kā to uzskata Komisija, ir uzskatīt, ka *Deutsche Post AG* īstenotā nelojālā cenu politika tika finansēta ar tā saņemto valsts atbalstu.

30. *Deutsche Post AG*, atbildot uz Komisijas argumentiem, norāda, ka Pirmās instances tiesai nebija jānorāda iemesli, kuru dēļ Komisijas izvēlētā metode ir nepareiza, jo valsts atbalsta jēdziens ir objektīvs jēdziens. *Deutsche*

Post AG uzskata, ka Komisijai neesot rīcības brīvības noteikt, vai pasākums ir valsts atbalsts, piemērojot EKL 87. panta 1. punktu.

2) Vērtējums

31. Vācijas valdība, kura ir iestājusies lietā, atbalstot *Deutsche Post AG*, uzskata, ka runa neesot par vienkāršu strīdu par metodi, kas ļautu nonākt pie tā paša rezultāta. Komisijas metode no otras metodes atšķiroties ar panākto rezultātu, kas ļaujot tieši, proti, iepriekš neveicot obligāto dedukciju, izvērtēt, vai pastāv priekšrocības EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

a) Finanšu kompensācijas kvalifikācija pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi ietvaros

34. Attiecībā uz finanšu kompensācijas juridiskā rakstura noteikšanu judikatūrā jau ilgus gadus saduras divi juridiskie virzieni. Pirmkārt, runa ir par tā saukto "valsts atbalsta" pieeju un, otrkārt, tā saukto "kompensācijas" pieeju [13].

32. Atsaucoties uz spriedumu lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* [12], Vācijas valdība norāda, ka, pirmkārt, tīrās papildu izmaksas saistībā ar vispārējo interešu pienākumiem, kas piemīt pasta pakalpojumiem, esot jānovērtē, ievērojot noteiktus rādītājus, un ka, otrkārt, tās esot jāsalīdzina ar resursiem, kas tika pārskaitīti kā kompensācija.

35. Saskaņā ar "valsts atbalsta" pieeju ikviens pienākuma sniegt sabiedrisko pakalpojumu valsts finansējums ir uzskatāms par valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

33. Visbeidzot Vācijas valdība uzskata, ka runa neesot par gadījumu, kad būtu jāizvērtē kompleksas ekonomiskas kopsakarības.

12 — 2003. gada 24. jūlija spriedums lietā C-280/00 (*Recueil*, I-7747. lpp.).

13 — Nettesheim, M. Europäische Beihilfeaufsicht und mitgliedstaatliche Daseinsvorsorge. *Europäisches Wirtschafts- und Steuerrecht*, 2002, 6. burtnīca, 253. lpp. Autors nošķir, no vienas puses, metodi, kas tiek izmantota valsts atbalsta jēdzienu veidojošo elementu izpētes līmenī ("Tatbestandslösung"), kuras ietvaros kompensējošie maksājumi netiek uzskatīti par valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, un, no otras puses, divas citas metodes, kuru ietvaros katrs valsts kompensējošs maksājums konceptuāli tiek kvalificēts kā atbalsts, kura saderība var tikt pamatota vai nu ar EKL 86. pantu ("Spezialitätslösung"), vai nu ar EKL 87. pantu ("Rechtfertigungslösung"); Quigley, C., *European State aid law and policy*, Oksforda: Hart, 2009, 158. lpp. un nākamās lpp. Skat. arī ģenerāladvokāta Džeikobsa [*Jacobs*] 2003. gada 20. novembra secinājumus lietā C-126/01 *GEMO* (*Recueil*, I-13769. lpp., 94. un 95. punkts).

36. Šāda veida finansējumu tomēr var atzīt par saderīgu ar kopējo tirgu pēc Komisijas veiktas izpētes, kuru var pamatot gan ar EKL 87. panta 2. un 3. punktu, gan ar EKL 86. panta 2. punkta noteikumu. Šāda pieeja ir aprakstīta Pirmās instances tiesas spriedumos lietās *FFSA* u.c./Komisija [14] un *SIC*/Komisija [15]. Tā kā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka finansiāla kompensācija nodokļu priekšrocības veidā ir valsts atbalsts, tā minētajā lietā *FFSA* u.c./Komisija nosprieda, ka saskaņā ar EKL 86. panta 2. punktu valsts atbalstam var nepiemērot EKL 87. pantu, ja tā nolūks ir vienīgi kompensēt papildu izmaksas, kas radušās uzņēmumam, kuram ir uzdots sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, veicot īpašu uzdevumu, un tā piešķiršana ir nepieciešama, lai minētais uzņēmums varētu nodrošināt šos sabiedrisko pakalpojumu pienākumus ekonomiskā līdzsvara apstākļos [16].

37. Saskaņā ar kompensējošo pieeju, kura ir radusies no spriedumiem lietā *ABDHU* [17] un īpaši lietā *Ferring* [18], kompensācijas par sabiedrisko pakalpojumu pienākumiem nav valsts atbalsts.

38. Vienīgi tad, ja kompensācija pārsniedz papildu izdevumus, kurus ir radījis sabiedrisko pakalpojumu uzdevums, tiek noteikts valsts atbalsts. Minētajā lietā *ADBHU* ģenerāladvokāts Lencs [*Lenz*] uzskatīja, ka, ja vien izdevumu atlīdzināšana nepārsniedz ikgadējos nesegtos izdevumus, kas faktiski parādās uzņēmuma grāmatvedībā, ņemot vērā saprātīgu peļņu, nevar būt runa par priekšrocību Līguma izpratnē [19]. Tiesa piekrita ģenerāladvokātam, norādot, ka "runa [neesot] par atbalsta veidu EK līguma 92. panta (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 87. pants) izpratnē, bet gan par atlīdzību par pakalpojumu, ko snieguši savākšanas vai iznīcināšanas uzņēmumi" [20].

39. Kā ģenerāladvokāts Ticano [*Tizzano*] norāda iepriekš minētajā lietā *Ferring*, ja valsts uzņēmumam nosaka noteiktus sabiedrisko pakalpojumu pienākumus, papildu izmaksu segšana, kas izriet no šo pienākumu veikšanas, attiecīgajam uzņēmumam nerada nekādas priekšrocības, bet gan tiek izmantota, lai izvairītos no nepamatotas nelabvēlīgas situācijas, salīdzinot ar tā konkurentiem [21].

40. Līdz ar to ģenerāladvokāts Ticano uzskata, ka izmaiņas normālos konkurences apstākļos ir iespējamas vienīgi gadījumā, ja kompensācijas pārsniedz tīrās papildu izmaksas, kas rodas no sabiedrisko pakalpojumu

14 — 1997. gada 27. februāra spriedums lietā T-106/95 (*Recueil*, II-229. lpp.).

15 — 2000. gada 10. maija spriedums lietā T-46/97 (*Recueil*, II-2125. lpp., 82. punkts). Ar šo pieeju var saistīt arī 1994. gada 15. marta Tiesas spriedumu lietā C-387/92 *Banco Exterior de España* (*Recueil*, I-877. lpp.). Skat. iepriekš minētos secinājumus lietā *GEMO*, 99. punkts.

16 — 178. punkts.

17 — 1985. gada 7. februāra spriedums lietā 240/83 (*Recueil*, 531. lpp.).

18 — 2001. gada 22. novembra spriedums lietā C-53/00 (*Recueil*, I-9067. lpp.).

19 — Skat. 1984. gada 22. novembra secinājumus.

20 — Iepriekš minētais spriedums lietā *ADBHU*, 18. punkts.

21 — Skat. secinājumu 61. punktu.

pienākumu sniegšanas [22]. Ja ar valsts finansējumu tiek vienīgi kompensēta objektīva nelabvēlīga situācija, kuru kompensācijas saņēmējam ir radījusi valsts, nepastāv ekonomiskas priekšrocības, kas varētu izraisīt konkurences izkropļošanu [23].

41. Tiesas izmantoto kompensējošo pieeju iepriekš minētajā spriedumā *Ferring* kritizēja ģenerāladvokāts Ležē [*Léger*] savos secinājumos lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* [24]. Viņš uzskata, ka kompensējošā pieeja veicinot noteikumu par atkāpēm maiņu jautājumā par valsts atbalstu, ja valsts atbalsta saderības izvērtēšana atkal tiktu veikta EKL 87. panta 1. punkta ietvaros [25].

42. Tomēr Tiesa iepriekš minētajā spriedumā lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* nosprieda, ka tiktāl, ciktāl uzņēmumam piešķirtās sabiedriskās subsīdijas, kas tieši nepieciešamas, lai izpildītu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumu saistības, ar nolūku atlīdzināt izdevumus, kas radušies, šīs saistības izpildot, atbilst četriem spriedumā norādītiem noteikumiem, šādas subsīdijas neietilpst Līguma 87. panta 1. punkta regulēšanas sfērā. Tiesa uzskata, ka kompensācija par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumu nav priekšrocība, jo tās "mērķis nav radīt uzņēmumiem labvēlīgāku konkurences pozīciju, salīdzinot ar konkurējošiem uzņēmumiem". Gluži pretēji, valsts pasākums, kas neatbilstot vienam vai vairākiem no minētajiem noteikumiem, esot jāuzskata par valsts atbalstu šīs tiesību normas izpratnē [26].

43. Visbeidzot secinājumos iepriekš minētajā lietā *GEMO* ģenerāladvokāts Džeikobss ierosināja piemērot pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi valsts finansējuma analīzi, kas, pirmkārt, būtu atkarīga no saiknes starp piešķirto finansējumu un

22 — Turpat, 62. punkts.

23 — Turpat, 63. punkts. Spriedumā lietā *Ferring* Tiesa noraidīja Pirmās instances tiesas veikto priekšrocības jēdziena analīzi iepriekš minētajā lietā *FFSA* u.c./Komisija.

24 — Kā ģenerāladvokāts Ležē norādīja savos 2003. gada 14. janvārī sniegtajos otrajos secinājumos iepriekš minētajā lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, priekšrocības jēdziens, kas izriet no līgumiem, ir "bruto" atbalsta jēdziens vai "acīmredzamas" priekšrocības teorija. Izmantojot šādu pieeju, valsts iestāžu piešķirtās priekšrocības un saņēmējam piešķirtā atlīdzība ir jāizvērtē atsevišķi. Šīs atlīdzības esamībai neesot nozīmes, lai noteiktu, vai valsts pasākums ir atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Tā esot jāizmanto vienīgi pēdējā analīzes posmā, izvērtējot atbalsta saderību ar kopējo tirgu (skat. 33. un 34. punktu).

25 — Otrie secinājumi lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, 46. punkts.

26 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, 87. un 94. punkts. Lietderības apsvērumu dēļ es atgādinu, ka saskaņā ar minētā sprieduma kritērijiem: 1) saņēmējuzņēmumam faktiski ir jābūt noteiktām sabiedrisko pakalpojumu pildīšanas saistībām, un šīm saistībām jābūt skaidri definētām; 2) kompensāciju aprēķināšanas parametriem jābūt iepriekš objektīvi un caurredzami noteiktiem; 3) kompensācija nedrīkst pārsniegt summu, kas nepieciešama, lai nosegtu visus vai daļu izdevumu, kas radušies, pildot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, ņemot vērā atbilstošos rēķinus un saprātīgu peļņu saistībā ar šo saistību izpildi, un 4) ja uzņēmums sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām konkrētajā gadījumā nav izvēlēts publisko iepirkumu procedūras rezultātā, kompensācijas apjoms nosakāms, pamatojoties uz to izdevumu analīzi, kādi, pildot šīs saistības, rastos tipiskam uzņēmumam, kas ir labi vadīts un adekvāti nodrošināts ar transporta līdzekļiem, lai spētu izpildīt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, ņemot vērā atbilstošos rēķinus un paredzot saprātīgu peļņu par šo saistību izpildi.

noteiktajiem vispārējo interešu pienākumiem rakstura, un, otrkārt, skaidrības, ar kādu šie pienākumi ir noteikti [27]. It īpaši viņš norādīja, ka izvēle starp "valsts atbalsta" pieeju un kompensējošo pieeju nav tikai teorijas jautājums, bet no tā izriet praktiskas sekas, piemēram, būtiskas procesuālās sekas [28].

44. Protams, ka atbilstoši šīs lietas prasībām būtiskais jautājums joprojām ir, vai Komisijas izvēlētā metode ir atbilstoša, lai noteiktu situāciju, kādā kompensācija pārsniegtu to, kas ir nepieciešams, lai tā būtu kā atbilstoša atlīdzība par papildu izmaksām, kuras rodas no vispārējo interešu pienākumiem, un līdz ar to, iespējams, radītu priekšrocības uzņēmumam.

45. Tomēr es uzskatu, ka metodes izvēle ir neatraujami saistīta ar Tiesas izmantoto izvēli attiecībā uz kompensācijas par sabiedriskajiem pakalpojumiem kvalificēšanu. Es uzskatu, ka prasība par tīro papildu izdevumu noteikšanu joprojām ir pretrunā ar Komisijas aizstāvēto pieeju, saskaņā ar kuru būtu iespējams izvairīties no konkrēta aprēķina un pamatoties uz pieņēmumu. Turpmākie apsvērumi tiek izmantoti kā piemērs.

b) Grūtības noteikt pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi izmaksas

46. Atgādinu, ka spriedumā lietā *SFEI* u.c. Tiesa attiecībā uz pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu nosprieda, ka ekonomiskas priekšrocības esamības konstatējumam ir nepieciešams noteikt normālo atlīdzību par attiecīgajiem pakalpojumiem. Šāda novērtējuma mērķiem ir jāveic ekonomiskā analīze, ņemot vērā visus faktorus, kādi uzņēmumam, darbojoties normālos tirgus apstākļos, būtu jāievēro, nosakot atlīdzību par sniegtajiem pakalpojumiem. Priekšrocība ir tad, ja uzņēmums gūst tādus valsts pasākumus, kurus tas nebūtu ieguvis, darbojoties normālos tirgus apstākļos [29].

47. Uz grūtībām noteikt izmaksas Pirmās instances tiesa norādīja jau iepriekš minētās lietas *FFSA* u.c./Komisija ietvaros, atsaucoties

27 — 118. punkts. Turklāt skat. secinājumus 2003. gada 27. novembra spriedumā apvienotajās lietās no C-34/01 līdz C-38/01 *Enirisorse* (*Recueil*, I-14243. lpp.), kuros ģenerāladvokāte Štiksa-Hakla [*Stix-Hackl*] pauda šaubas par iespēju piemērot *Ferring* risinājumu gadījumā, ja sabiedrisko pakalpojumu pienākumi nav skaidri noteikti.

28 — Iepriekš minētie secinājumi lietā *GEMO*, 110.–114. punkts.

29 — 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā C-39/94 (*Recueil*, I-3547. lpp., 60. un 61. punkts).

uz nepieciešamību noteikt analītiskās grāmatvedības sistēmu uzņēmumiem, kuriem ir uzticēti sabiedrisko pakalpojumu uzdevumi un kuri vienlaikus veic darbības konkurētspējīgās nozarēs [30].

48. Lietā *FFSA* u.c./Komisija tika izslēgta savstarpēju subsīdiju iespēja, jo attiecīgā atbalsta summa bija mazāka par papildu izmaksām, kas bija radušās, veicot pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi uzdevumu. Līdz ar to Komisijas izmantotā metode tika uzskatīta par atbilstošu, lai no tiesību viedokļa pārliecinātos, ka valsts atbalsts nerada savstarpējas subsīdijas pretrunā Kopienu tiesībām [31].

49. Es norādu, ka lietā *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. Tiesa arī atsaucās uz pieejamo objektīvo un pārbaudāmo elementu analīzi [32], precizējot, ka valsts atbalsta noteikšana *SFMI-Chronopost* interesēs "nepastāv, ja, pirmkārt, tiek pierādīts, ka prasītā atlīdzība atbilstoši sedz visas papildu mainīgās izmaksas, kas radušās saistībā ar loģistikas un tirdzniecības atbalsta sniegšanu, nodrošina adekvātu fiksēto izmaksu, kas radušās saistībā ar pasta tīkla izmantošanu, finansēšanu, kā arī atbilstošu atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu tiktāl, ciktāl tas tiek izmantots *SFMI-Chronopost* konkurējošai darbībai, un ja, otrkārt, nekas neliecina, ka šie elementi ir novērtēti pārāk zemu vai noteikti patvaļīgā veidā" [33].

50. Turklāt gan kompensējošā pieeja iepriekš minētajā spriedumā lietā *Ferring* [34], gan precizējumi par kompensācijām, kas ir norādīti iepriekš minētā sprieduma lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* trešajā un ceturtajā nosacījumā, ir par labu prasībai veikt precīzu aprēķinu un veikt izmaksu piešķiršanas kontroli [35]. Pēc minētā sprieduma lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* ir mēģināts iepriekš minētos nosacījumus skaidrot judikatūrā [36].

30 — 186. punkts. Šajā sakarā es norādu, ka šajā gadījumā piemērojamais tiesību akts bija Komisijas 1980. gada 25. jūnija Direktīva 80/723/EEK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārskatāmību (OV L 195, 35. lpp.).

31 — 1998. gada 25. marta rīkojums lietā C-174/97 P *FFSA* u.c./Komisija (*Recueil*, I-1303. lpp., 33. punkts).

32 — 2003. gada 3. jūlija spriedums apvienotajās lietās C-83/01 P, C-93/01 P un C-94/01 P (*Recueil*, I-6993. lpp.; turpmāk tekstā — "*Chronopost I*"). Šī sprieduma 38. punktā Tiesa precizēja, ka "tā kā nav iespējams salīdzināt *La Poste* situāciju ar privātas uzņēmumu grupas situāciju, kas nedarbojas rezervētā nozarē, "parastie tirgus apstākļi", kas vienmēr ir teorētiska rakstura, ir jāizvērtē, atsaucoties uz pieejamajiem objektīviem un pārbaudāmiem elementiem".

33 — Iepriekš minētais spriedums, 40. punkts.

34 — 33. punkts.

35 — Lai atgādinātu *Altmark* un *Regierungspräsidium Magdeburg* nosacījumus, skat. 26. zemsvītras piezīmi.

36 — Skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Enirisorse*, kā arī Pirmās instances tiesas 2008. gada 12. februāra spriedumu lietā T-289/03 *BUPA* u.c./Komisija (Krājums, II-81. lpp., 160. punkts), kurā Pirmās instances tiesa nosprieda, ka elastība attiecībā uz spriedumā lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* norādīto kritēriju piemērošanu būtu jāpierāda, atsaucoties uz tajā norādīto kritēriju būtību un mērķi.

51. Es atgādinu, ka 2005. gada 28. novembra Lēmumā 2005/842/EK par EK līguma 86. panta 2. punkta noteikumu piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi [37], Komisija norādīja, ka kompensācijas summa nedrīkst pārsniegt izmaksas, kas nepieciešamas, lai izpildītu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumus, ņemot vērā attiecīgos rēķinus un saprātīgu peļņu attiecībā uz pašu kapitālu, kas nepieciešams, lai veiktu šos pienākumus. Komisija uzskata, ka šī kompensācija ir reāli jāizmanto attiecīgā pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanai, neietekmējot uzņēmuma spēju gūt saprātīgu peļņu [38]. No šī lēmuma arī izriet, ka vērā ņemamās izmaksas ir visas izmaksas, kas saistītas ar pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu [39].

52. Attiecībā uz šajā gadījumā piemērojamo aprēķinu metodi no apstrīdētā lēmuma 69. punkta izriet, ka Vācijas valdība ir ierosinājusi noteikt un aprēķināt ar sabiedrisko pakalpojumu pienākumu izpildi saistītās īpašās papildu izmaksas, nosakot atšķirības starp ārkārtas izmaksām, kas radās *Deutsche Post AG* kā agrākai valsts pārvaldes iestādei, izpildot šos pienākumus, un parastajām izmaksām, kas ir saistītas ar salīdzināmiem pakalpojumiem, kuri tiek sniegti konkurences apstākļos. Šis piedāvājums atbilst aprēķinam *in concreto* un šķiet, ka ir pieņemams.

53. Tomēr vairāki autori uzskata, ka šāda pieeja varētu radīt "tīro papildu izdevumu" jēdziena pārkāpumu iepriekš minētā sprieduma lietā *Ferring* izpratnē, jo izmaksas, kas izriet no attiecīgā uzņēmuma efektivitātes trūkuma, varētu uzņemties dalībvalsts [40].

54. Šajā sakarā es norādu, ka uzdotais jautājums par neefektivitāti ietilpst plašākā debatē par cenu, kuru pamatā ir izmaksu kompensācijas princips, regulēšanas sistēmām. Ikvienai šāda veida sistēmai piemīt zināmas pakāpes neefektivitāte, ja uzņēmums netiek

37 — OV L 312, 67. lpp.

38 — "Kompensācijas summā ietilpst visas priekšrocības, kuras ir piešķīrusi valsts vai kuras ir piešķirtas, izmantojot valsts līdzekļus, neatkarīgi no to veida. Saprātīgas priekšrocības ir tad, ja pilnībā vai daļēji tiek ņemta vērā attiecīgā uzņēmuma no produktivitātes gūtā peļņa attiecīgajā ierobežotajā laikposmā, nesamazinot pakalpojumu, kurus valsts ir uzticējusi uzņēmumam, kvalitātes līmeni." (Lēmuma 5. pants.)

39 — Priekšlikums par aprēķinu, pamatojoties uz analītiskās grāmatvedības principiem, ir ietverts minētajā lēmumā.

40 — Skat. iepriekš minēto Nettesheim, M.; Bartosch, A., The "Net Additional Costs" of Discharging Public Service Obligations: The Commission's Deutsche Post Decision of 19 June 2002, *European State Aid Law Quarterly*, 1. sēj., 2002, Nr. 2, 189. lpp.

pietiekami mudināts samazināt izmaksas, par kurām tas vēlas saņemt kompensāciju [41].

55. Risinājumu varētu rast, pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi izmaksu kompensācijas sistēmas ietvaros ieviešot efektivitātes paaugstināšanas mērķi. Norādu, ka sprieduma lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* ceturtā apsvēruma interpretācija norāda, ka ir jāņem vērā efektivitātes kritērijs un izmaksu optimizācija. Es uzskatu, ka šis kritērijs izriet no interesēm atbalstīt veselīgu konkurenci Savienības tirgū.

c) Aprēķins, kuru šajā gadījumā ir izmantojusi Komisija

56. Vispirms ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav veikusi faktisku izmaksu aprēķinu. Turklāt Komisija savu pieeju pamato ar procedūras racionalizāciju. Šī iestāde uzskata, ka, ja laba iekšējā administratīvā prakse dod priekšroku metodei, kas tai ļauj ātri un efektīvi izskatīt prasītāju iesniegtos iebildumus, Pirmās instances tiesai nebūtu jālemj Komisijas vietā par piemērojamās metodes izvēli.

57. Rezumējot Komisija secināja, ka pastāv valsts atbalsts, pēc tam, kad tā tika konstatējusi *DB-Telekom* veiktos pārskaitījumus un tīrās papildu izmaksas konkurencei atvērtā jomā — tiešo pasta sūtījumu piegādei, kā arī *Deutsche Post AG* norādīto deficītu. Tādējādi Komisija, lai noteiktu tīros papildu izdevumus, kas līdz ar to radot priekšrocību, nav mēģinājusi noteikt atšķirības starp *Deutsche Post AG* iegūto summu un izmaksām, kas *Deutsche Post AG* patiesi radās, sniedzot pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.

58. Attiecībā uz Komisijas izmantotā aprēķina detaļām es uzskatu, ka Pirmās instances tiesa ir pamatoti noteikusi, ka saikne starp agresīvo cenu politiku un valsts pārskaitījumu iegūšanu rada šaubas.

59. Komisija nekādi nav pierādījusi, ka attiecīgo summu iedalīšana jomā būtu radījusi zaudējumus. Tādējādi, pat ja saskaņā ar Komisijas rīcībā esošiem dokumentiem bijušais *Bundespost* baidījās, ka tā pasta sūtījumu apmērs paliks nemainīgs un tas zaudēs tirgus daļu, kā arī uzskatīja, ka ir apdraudēta tā līdera vieta tirgū, šie apstākļi paši par sevi nekādi

41 — Ekonomikas doktrīnā tiek runāts par "allocative efficiency" [piešķiršanas efektivitāte]; skat. Netz, J. S., *Price regulation, a non technical overview*, 1999; skat. arī Spulber, D. F., *Regulation and markets*, MIT, 1989, 134. lpp.

nepierāda, ka attiecīgie pārskaitījumi būtu izmantoti, lai finansētu agresīvo cenu politiku.

60. Es uzskatu, ka nevar tikt izslēgts, ka *Deutsche Post AG* varēja būt piekļuve priekšrocībām konkurencei neatvērtās jomās, piemēram, pasta sūtījumu piegādes jomā, lai finansētu šo pazemināto cenu politiku, kuru turklāt bija atļāvusi Komisija. Nekas arī nepierāda, ka *Deutsche Post AG* nevarēja palielināt savas parādsaistības.

61. Turklāt dokumentos *Deutsche Post AG* norāda, ka tam bija tiesības uz tīro pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi izmaksu laikposmā no 1990.–1994. gadam atlīdzināšanu neatkarīgi no tā, vai laikā pēc 1994. gada tas ir guvis peļņu vai zaudējumus. *Deutsche Post AG* arī norāda, ka tas jau ir izlietojis resursus, kas gūti no 1995. gada 1. janvāra valsts pārskaitījumiem, līdz ar to zaudējumi, kurus tas ir cietis no 1995.–1998. gadam, nevar tikt segti, izmantojot kompensāciju.

62. Šajā sakarā Komisijas izmantotās metodes trūkumi ir it īpaši pārsteidzoši. Tās veiktajam aprēķinam bija jānosaka termiņš — definējot laikposmu, kurā tiek analizēta kompensācijas piešķiršana. Ideālā gadījumā vajadzēja veikt atsevišķu aprēķinu par uzņēmuma bilancē iekļauto darbību izvēlēta aspekta rentabilitāti.

63. Komisijas izvēlētā metode neizskaidro, kāda iemesla dēļ, lai arī *Deutsche Post AG* situācijai vienlīdz bija raksturīgi, pirmkārt, tīrās papildu izmaksas, kuras radīja pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, un, otrkārt, deficīts, kuru radīja agresīva cenu politika, bija pamats uzskatīt, ka attiecīgie valsts resursi finansēja deficītu, lai gan to atbalsta kvalitāte ir atkarīga no to piesaistes minētajam pakalpojumam ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, kā arī saistībai ar šī pakalpojuma izmaksām.

64. Turklāt, lai gan prasītājam bija vispārējais iztrūkums, uz kuru norāda Komisija attiecībā uz tās aprēķina metodē iekļautajiem gadiem, jākonstatē, ka *Deutsche Post AG* nenoliedzami ir guvis ienākumus, pat ja tie bija mazāki par izdevumiem.

65. Kā norāda Vācijas valdība, izdevumos ietilpst gan tīrie papildu izdevumi, kurus pamato vispārējo interešu pienākumi, kas ir saistīti ar pasta pakalpojumiem un tādējādi var būt valsts kompensācijas priekšmets, gan citas izmaksas, kas pašas par sevi nevar būt nekādas kompensācijas priekšmets.

66. Tomēr, ja Komisijas tēzi, saskaņā ar kuru [tirdzniecības ar] zaudējumiem politikai noteikti jābūt finansētai, izmantojot valsts pārskaitījumu, piemēro citām *Deutsche Post AG* izmaksām, rodas paradoksāls rezultāts. Kā to norādīja Vācijas valdība, ja piemērotu šādu argumentāciju, ar citiem paša *Deutsche Post AG* ienākumiem nevarētu segt nekādus izdevumus, ņemot vērā, ka šis uzņēmums attiecīgajā laikposmā ir cietis zaudējumus. Tādējādi visi zaudējumi būtu jāfinansē, izmantojot valsts resursus.

67. Turklāt, kā to savos dokumentos norāda *Deutsche Post AG*, Komisijai nav jāņem vērā fakts, ka saimnieciskajā realitātē, ja attiecīgā gada zaudējumus nevar kompensēt ar pašu resursiem, tie tiek reģistrēti kā zaudējumi, kuri tiek pārcelti uz nākamā gada bilanci. Tādējādi Komisija nevarēja uzskatīt, ka tiešo sūtījumu pārvadājumu deficīts "noteikti" tika kompensēts ar *DB-Telekom* pārskaitījumiem [42].

68. Tāpat es atbalstu Pirmās instances tiesas nostāju tiktāl, ciktāl tā ir atzinusi par nepietiekamu Komisijas pieeju jautājumā par *Deutsche Post AG* mantotajām saistībām. Ņemot vērā *Deutsche Post AG* darbību plašumu, īpaši tā kā uzņēmuma, kuram ir uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, lomu, nevar *a priori* noliegt tā mantoto saistību ietekmi. Tomēr, kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 84. punkta, lai gan bija Vācijas valdības sniegtā informācija, Komisija šajā sakarā nebija veikusi secinājumus.

69. Visbeidzot attiecībā uz neapstrīdamām grūtībām, kādas Komisijai varēja rasties, veicot pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi finansēšanas kontroli, uzskatu, ka ir atšķirība starp, pirmkārt, grūtībām, kas ir saistītas ar saimnieciskajiem datiem un to novērtējumu, un, otrkārt, administratīva rakstura grūtībām.

70. Attiecībā uz grūtībām, kas ir saistītas ar saimnieciskajiem datiem, nevar tikt izslēgts, ka noteiktos apstākļos attiecīgā dalībvalsts nav spējīga iesniegt Komisijai precīzus datus par, piemēram, vispārējo izmaksu iekšējo izlietošanu vai pašu kapitāla atbilstošu atlīdzinājumu, jo tie ir saistīti ar dažādām darbībām. Šādā gadījumā es uzskatu, ka ir iespējams izmantot prezumpciju, kuras pamatā ir pieredze vai loģika.

42 — Es arī uzskatu, ka Komisijas minētajam piemēram par dzelzceļu nav nozīmes, jo uzņēmuma finansēšanas sistēma nerada slēgtu sistēmu, bet gan atvērtu sistēmu, kas tiek finansēta no vairākiem finansējuma avotiem, tostarp parādiem.

71. Attiecībā uz administratīvajām grūtībām, kā to atgādināja arī Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 75. punktā, Komisijai ir pilnvaras, kas tai ļauj pieprasīt, lai dalībvalsts tai iesniedz visus dokumentus, ziņas un datus, kas vajadzīgi, lai izvērtētu atbalsta saderību ar kopējo tirgu [43]. Tikai tad, ja dalībvalsts, neņemot vērā Komisijas rīkojumu, nesniedz prasīto informāciju, tai ir tiesības izbeigt procedūru un pieņemt lēmumu, atzīstot atbalsta saderību vai nesaderību ar kopējo tirgu, pamatojoties uz tās rīcībā esošajām ziņām [44].

72. Līdz ar to, neesot rīkojumam, Komisijai nav tiesību slēgt procedūru un pieņemt lēmumu, pamatojoties uz pieejamajiem datiem.

d) Par Pirmās instances tiesas argumentāciju

73. Atbildot uz iebildumu, saskaņā ar kuru Komisija nav pierādījusi, ka *Deutsche Post AG* būtu guvis priekšrocības, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 78. punktā atgādina apstrīdētajā lēmumā ietvertos dažādos Komisijas argumentācijas posmus. Pirmās instances tiesa tajā pašā punktā arī atgādina tiesas sēdē pausto Komisijas nostāju [45].

74. Pretēji tam, ko Komisija norāda apelācijas sūdzībā, es uzskatu, ka argumentācijas ietvaros, kuras rezultātā Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 88. punktā konstatēja, ka Komisija neesot pierādījusi priekšrocības esamību, Pirmās instances tiesa nav devusi priekšroku pati savai aprēķinu metodei. Patiesībā tā norādīja uz trūkumiem saistībā ar pierādījumu nastas, kas Komisijai ir noteikta, veicot valsts atbalsta izpēti, apmēra problemātiku.

75. Pirmās instances tiesa pārbaudīja Komisijas rīcības veidu šajā gadījumā un konstatēja, ka tā nav pārbaudījusi, vai *DB-Telekom* veikto pārskaitījumu summa pārsniedz *Deutsche Post AG* konstatēto tīro papildu izdevumu summu.

43 — 1990. gada 14. februāra spriedums lietā C-301/87 Francija/Komisija (*Recueil*, I-307. lpp., 19. un 20. punkts; turpmāk tekstā — "spriedums lietā *Boussac*"). Kā Pirmās instances tiesa norādīja pārsūdzētā sprieduma 75. punktā, šīs prasības tika pārņemtas Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.).

44 — Skat. spriedumu lietā *Boussac*, 22. punkts, un Pirmās instances tiesas 2007. gada 29. marta spriedumu lietā T-366/00 *Scott*/Komisija (Krājums, II-797. lpp., 144. punkts).

45 — Saskaņā ar šo nostāju, tā kā prasītāja neiesniedza pierādījumus, ka tā būtu savas iespējamās tīrās papildu izmaksas, kas radās, īstenojot tās tirdzniecības ar zaudējumiem politiku, segusi, izmantojot citus resursus, nevis *DB-Telekom* pārskaitījumu, Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka *Deutsche Post AG* ir ieguvis valsts atbalstu DEM 1 118,7 miljonu apmērā.

76. Līdz ar to Pirmās instances tiesa saskaņā ar Tiesas Statūtu 36. pantu [46] izskaidroja iemeslus, kādēļ tā uzskata, ka Komisijas lēmums ir nepietiekams un nepilnīgs.

77. Turklāt attiecībā uz kontroles, kuru Pirmās instances tiesa var izmantot, piemērojamību, ņemot vērā šo secinājumu 18.–24. punktā atgādināto judikatūru, ir jākonstatē, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 90. punktā ir pamatoti atgādinājusi, ka valsts atbalsta pasākuma kvalificēšana principā nevar pamatot plašas rīcības brīvības atzīšanu Komisijai, ja nepastāv īpaši apstākļi, kas radušies sakarā ar attiecīgās valsts palīdzības sarežģīto raksturu.

78. Pārsūdzētā sprieduma 91. punktā Pirmās instances tiesa arī ir pamatoti norādījusi, ka, pat ja Komisijai judikatūrā ir atzīta zināma rīcības brīvība attiecībā uz vispiemērotākās metodes noteikšanu, lai pārliecinātos, ka nepastāv savstarpējas subsīdijas konkurējošām darbībām, tomēr Komisija saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* nevar kā valsts atbalstu kvalificēt valsts līdzekļus, kas piešķirti kā kompensācija par papildu izmaksām, kuras ir saistītas ar pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi izpildi.

79. Tādējādi no pārsūdzētā sprieduma 91. punkta pirmā teikuma skaidri izriet, ka Pirmās instances tiesas kritika attiecas uz juridisko kvalifikāciju, nevis uz Komisijas veikto faktu analīzi.

80. Līdz ar to Pirmās instances tiesai nebija jākonstatē Komisijas rīcības brīvības apmērs un attiecīgi Savienības tiesas kontroles apmērs, ņemot vērā attiecīgos faktiskos konstatējumus. Turpretī, nesniedzot skaidru atbildi uz jautājumu, vai šajā gadījumā ir runa par sarežģītiem saimnieciskiem vērtējumiem, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 91. punkta otrajā teikumā pārmet, ka tā pamatojas uz prezumpciju, nosakot priekšrocības esamību EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

81. Pirmās instances tiesas argumentācija ir veikta tiesas kontroles robežās, kas tai piemīt tiesiskuma pārbaudes ietvaros.

82. Līdz ar to, ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, es uzskatu, ka Pirmās instances tiesa nekādi nav pārkāpusi EKL 87. panta 1. punkta, 86. panta 2. punkta un 230. panta

46 — Piemērojami Pirmās instances tiesai saskaņā ar Tiesas Statūtu 53. pantu.

prasības. Nerodas arī jautājums par Tiesas Statūtu 36. panta pārkāpumu. Līdz ar to es ierosinu Tiesai šo pamatu noraidīt kā nepamatotu.

2) Vērtējums

85. Ar šo pirmā pamata daļu Komisija vienīgi atkārto savu argumentāciju par metodes, kuru tā ir piemērojusi, lai konstatētu prettiesiska atbalsta esamību, pamatotību.

B — *Par pirmā pamata otro daļu*

86. Līdz ar to, ņemot vērā atbildi uz pirmā pamata pirmo daļu, es uzskatu, ka Komisijas argumentāciju var uzreiz noraidīt.

1) Lietas dalībnieku argumenti

87. Katrā ziņā Komisijas otrā pamata ietvaros formulētie iebildumi no manas puses rosina šādus apsvērumus.

83. Pirmā pamata otrās daļas ietvaros Komisija, kuru atbalsta *UPS*, norāda, ka Pirmās instances tiesa tai nepamatoti pārmet visu pierādījumu neizvērtēšanu. Komisija kritizē arī pārsūdzētā sprieduma 78., 85., 86., 87. un 88. punktu.

88. Vispirms es atgādinu, ka saskaņā ar vispārējo tiesību principu personai, kura vēlas tiesā atsaukties uz savām tiesībām, ir jāpierāda tie faktiskie apstākļi, ar kuriem tā pamato savus iebildumus, kas ir bieži vien ar slaveno latīņu teicienu "ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat" izteikta norma [47].

84. Komisija šajā kontekstā norāda uz pierādījumu nastas jautājumu. Komisija norāda, ka prasītājai pirmajā instancē, tiesvedības Pirmās instances tiesā ietvaros, bija jāpierāda Komisijas izmantotās metodes prettiesiskums un ka Komisijai pašai nebija pienākuma noteikt, ka Pirmās instances tiesas izmantotā metode bija "neiespējama".

47 — Ģenerāladvokāta Ticano secinājumi lietā C-526/04 *Laboratoires Boiron* (2006. gada 7. septembra spriedums, Krājums, I-7529. lpp., 68. punkts). Attiecībā uz šī principa piemērojamības tiešu atzīšanu arī Kopienu strīdos skat. Pirmās instances tiesas 1990. gada 10. maija spriedumu lietā T-117/89 *Sens*/Komisija (*Recueil*, II-185. lpp., 20. punkts). Skat. arī 1988. gada 28. jūnija spriedumu lietā 3/86 Komisija/Itālija (*Recueil*, 3369. lpp., 13. punkts), kā arī 1989. gada 5. oktobra spriedumu lietā 290/87 Komisija/Nīderlande (*Recueil*, 3083. lpp., 11. un 20. punkts).

89. Tādējādi Pirmās instances tiesa ir pareizi piemērojusi noteikumus par pierādījumu nastu, uzskatot, ka tas, ka attiecīgie pasākumi ir uzskatāmi par prettiesisku valsts atbalstu, ir jāpierāda Komisijai.

C — *Par pirmā pamata trešo daļu*

1) Lietas dalībnieku argumenti

90. Turklāt norādu, ka Pirmās instances tiesa, ievērojot lietas apstākļus, nosprieda, ka Komisija nepārbaudīja, vai kopējā *DB-Telekom* pārskaitījumu summa ir mazāka par kopējo tīro papildu izdevumu summu, kuru rada pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.

93. Norādot, ka Pirmās instances tiesas veiktā argumentācija pārsūdzētajā spriedumā esot kļūdaina, jo tajā neesot izskaidrots, kādēļ apstrīdētais lēmums būtu neefektīvs, Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesas argumentācija nepamatojoties nedz uz norādītajiem iebildumiem, nedz uz apstrīdēto lēmumu. Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesas izpētē ir pieļauta metodoloģijas kļūda, kā to pierādot fakts, ka Pirmās instances tiesa savu argumentāciju pamatojot ar Komisijas pārstāvja apgalvojumu tiesas sēdē. Tā norāda, ka pārsūdzētā sprieduma 79. punkta sākums, kurā ir vārds "attiecīgi", pierādot, ka Pirmās instances tiesa šim apgalvojumam piešķirot noteicošu nozīmi.

91. Tādējādi Pirmās instances tiesa veica faktu vērtējumu, kuru rezultātā tā konstatēja, ka nav pierādīta prettiesiska valsts atbalsta esamība. Šāds vērtējums nav juridisks jautājums, uz kuru attiecas Tiesas kontrole, izņemot gadījumus, kad ir sagrozīti Pirmās instances tiesā iesniegtie pierādījumi [48].

94. Turklāt Komisija, kuru atbalsta *BIEK* un *UPS*, norāda, pirmkārt, ka Pirmās instances tiesa esot veikusi konstatējumus, kas ir pretrunā lietas materiāliem. Komisija uzskata, ka "pretēji Pirmās instances tiesas veiktajam apgalvojumam pārsūdzētā sprieduma 82. punktā lēmumā ir skaidri norādīts, ka "informācija, ko tai sniegusi Vācijas Federatīvā Republika un saskaņā ar kuru tiešo pasta sūtījumu sektors ir uzskatāms par pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, nebija pamatota"". Komisija norāda, ka tā apstrīdētā

92. Tomēr, tā kā Komisija nav norādījusi ne uz kādu pierādījumu sagrozīšanu, es ierosinu Tiesai pirmā pamata otro daļu noraidīt kā nepamatotu.

48 — Skat. it īpaši 2004. gada 11. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-186/02 P un 188/02 P *Ramondín* u.c./Komisija (Krājums, I-10653. lpp., 46. punkts).

lēmuma 76. punktā ir konstatējusi, ka tiešo pasta sūtījumu piegādes pakalpojumi neietilpst piegādes pienākumā un līdz ar to — sabiedrisko pakalpojumu uzdevumā.

95. Otrkārt, Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesas piemērotā argumentācija pārsūdzētā sprieduma 82. punkta otrajā daļā esot kļūdaina tiktāl, ciktāl tā konstatē, ka Komisija vismaz netieši esot atzinusi, ka papildus tirājām papildu izmaksām, ko bija radījusi tirdzniecības ar zaudējumiem politika, *Deutsche Post AG* bija radušās arī tīrās papildu izmaksas, kas pašas par sevi bija saistītas ar pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi izpildi.

2) Vērtējums

96. Attiecībā uz Komisijas sākotnējo pieņēmumu, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 78. punktā *in fine* esot piešķīrusi noteicošu nozīmi, ko tiesas sēdes laikā apliecināja Komisijas pārstāvis, pietiek konstatēt, ka Pirmās instances tiesa šo nostāju norādīja, pirms tika apstiprināts apstrīdētā lēmuma pamatojums, kas tika norādīts šī paša pārsūdzētā sprieduma punkta sākumā. Katrā ziņā Komisija nav norādījusi, ka šis apgalvojums būtu kļūdains.

97. Pirmā pamata trešajā daļā Komisija pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā esot sagrozījusi lietas materiālus prasības par tiesību akta atcelšanu ietvaros, kas ir juridisks jautājums, uz kuru attiecas Tiesas kontrole. Tādējādi tas ir jāizskata.

98. Vispirms, lai varētu lemt par jautājumu, vai Pirmās instances tiesa ir sagrozījusi lietas materiālos ietvertos datus, ir jāsalīdzina pārsūdzētā sprieduma 82. punkta teksts ar attiecīgās apstrīdētā lēmuma rindkopas tekstu.

99. Vispirms no lietas materiāliem izriet, ka tiešo pasta sūtījumu piegādes pakalpojums sastāv no divām daļām, proti, profesionālo klientu, kuri iepriekš sašķiro vai iesniedz minimālu pasta sūtījumu skaitu, segmenta un *VPC* segmenta.

100. Apstrīdētā lēmuma 76. punktā Komisija skaidro, ka Noteikumu par obligātajiem pakalpojumiem (*Postdienst-Pflichtleistungsverordnung*) 2. panta 2. punkta 3) apakšpunktā no vispārējā piegādes pienākuma ir izslēgtas sīkpakas, par kurām ir pieņemti īpaši noteikumi atsevišķu līgumu ietvaros ar klientiem,

kuri savus sūtījumus iepriekš paši sašķiro, vai klientiem, kuri noslēdz sadarbības līgumus [49].

101. Lai gan ir iespējams atzīt, ka Komisija tādējādi konstatē, ka noteikti tiešo pasta sūtījumu sektora pirmajā daļā iekļauti pakalpojumi tādējādi ir izslēgti no pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi jomas, es uzskatu, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 82. punkta pirmajā daļā vienīgi norāda, ka Komisija nav paudusi kritiku par Vācijas valdības sniegto informāciju [50].

102. Tādējādi pretēji tam, ko norāda Komisija, Pirmās instances tiesa nekādi nav sagrozījusi Komisijas apstrīdētajā lēmumā pausto nostāju.

103. Otrkārt, protams, ka Pirmās instances tiesas izmantotais formulējums pārsūdzētā sprieduma 82. punkta otrajā daļā var šķist neprecīzs.

104. Tomēr no Pirmās instances tiesas argumentācijas skaidri izriet, ka kritizētais konstatējums ir saistīts ar apstrīdētā lēmuma 73. punkta citēšanu [51], kurā Komisija norāda, ka *Deutsche Post AG* esot cietis tīrās papildu izmaksas, kuru minimālā daļa nebija radusies, izpildot pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi pienākumus.

105. Tādējādi Pirmās instances tiesa no tā varēja secināt, ka Komisija nav izslēgusi faktu, ka *Deutsche Post AG* tīrās papildu izmaksas radās, izpildot pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, iesaku Tiesai arī šo pirmā pamata daļu noraidīt kā nepamatotu.

49 — 76. punkts: "Saskaņā ar pamatojuma izklāstu attiecībā uz *PPfLV* regulējumu tā 2. panta 2. punkta 3) apakšpunktā no vispārējā piegādes pienākuma ir izslēgtas sīkpakas, par kurām ir pieņemti īpaši noteikumi atsevišķu līgumu ietvaros ar noteiktiem klientiem — tiem, kuri paši savus sūtījumus iepriekš sašķiro, vai tiem, kuri, piemēram, noslēdz sadarbības līgumus. Saskaņā ar pamatojuma izklāstu šie profesionālie klienti var tikt atbrīvoti no piegādes pienākuma, jo to īstenotā konkurence šajā jomā to padara par lieku."

50 — 82. punkts: "Līdz ar to ir jānorāda, kā Komisija turklāt to ir apstiprinājusi savos dokumentos, ka, pirmkārt, tā [apstrīdētajā] lēmumā nav apstrīdējusi to, ka informācija, ko tai sniegusi Vācijas Federatīvā Republika un saskaņā ar kuru tiešo pasta sūtījumu sektors ir uzskatāms par [pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi], nebija pamatota, un, otrkārt, tā vismaz netieši ir atzinusi, ka papildus tīrajām papildu izmaksām, ko bija radījusi tirdzniecības ar zaudējumiem politika, *Deutsche Post AG* bija radušās arī tīrās papildu izmaksas, kuras, viņasprāt, bija saistītas ar [pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi] izpildi (turpmāk tekstā — "neapstrīdētās tīrās papildu izmaksas")."

51 — Citāts no pārsūdzētā sprieduma 81. punkta.

V — Par Komisijas izvirzīto otro pamatu

1) Lietas dalībnieku argumenti

106. Šajā pamatā Komisija, kuru atbalsta *BIEK* un *UPS*, būtībā pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā ir aizstājusi Komisiju, tās vietā veicot izpēti, kuru tā nekad nav veikusi. Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 97.–109. punktā ir pētījusi informāciju, kas nav bijusi nevienas apstrīdētajā lēmumā ietvertās izpētes priekšmets un līdz ar to nav apstiprināta to precizitāte.

107. Komisija, kurai šajā punktā it īpaši pievienojas *BIEK*, pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā ir salīdzinājusi grāmatvedības rezultātus ar valsts kompensāciju maksājumiem un retrocesiju. Pirmās instances tiesa no tā secināja, ka zemās cenas nevarēja tikt finansētas no valsts līdzekļiem, ņemot vērā, ka finanšu kompensācijas DEM 11 081 miljona apmērā bija mazākas par zaudējumiem bilancē DEM 4 945 miljonu apmērā un retrocesijām DEM 10 104 miljonu apmērā.

108. Komisija uzskata, ka šī argumentācija ir kļūdaina vairāku iemeslu dēļ.

109. Vispirms prasītāja uzskata, ka Pirmās instances tiesa neesot pierādījusi, ka *Deutsche Post AG* varētu finansiāli izdzīvot, nesaņemot finansiālu kompensāciju. Lai varētu uzskatīt, ka *Deutsche Post AG* varēja finansēt zemās cenas no saviem resursiem, nepiesaistot valsts līdzekļus, šādi pierādījumi ir vajadzīgi.

110. Turklāt Pirmās instances tiesas veiktā finanšu grāmatvedības analīze neļaujot atbildēt uz šo jautājumu. Komisija uzskata, ka, lai noteiktu, kādā veidā tika finansētas zemās cenas, vispirms būtu jāizpēta pieejamības līmenis. Līdz ar to jautājums nav par to, vai kompensējošie maksājumi bija lielāki vai mazāki par zaudējumiem bilancē, bet gan par to, vai kompensējošie maksājumi ir nodrošinājuši *Deutsche Post AG* pietiekamus likvīdus, lai tam būtu naudas plūsma, kas ļautu finansēt tā nelojālo cenu politiku.

111. Turklāt, norādot, ka naudas plūsmas analīze ir jāveic par laiku pēc 1995. gada, Komisija norāda, ka Pirmās instances tiesa, šķiet, retrocesiju ir pievienojusi izmaksām, kas palielināja zaudējumus bilancē. Tomēr tā uzskata, ka retrocesijas nevarot tikt uzskatītas par parastām izmaksām, jo tās pilda

dubultu funkciju, aizvietojot nodokļus un dividendes [52].

112. Visbeidzot Komisija norāda uz nepieciešamību aktualizēt ieņēmumus un izdevumus, pamatojoties uz vienu un to pašu gadu, lai varētu salīdzināt preces vai naudas plūsmu vairākos gados.

2) Vērtējums

113. Otrā pamata ietvaros, kurš, ņemot vērā tā mērķi, ir jākvalificē kā atsevišķs pamats, Komisija kritizē Pirmās instances tiesas pakārtoti izstrādāto pamatojumu, ciktāl tā pēta jautājumu, vai *DB-Telekom* veiktie pārskaitījumi ļāva *Deutsche Post AG*, ņemot vērā zaudējumus, kurus tas bija reģistrējis laikposmā no 1990. līdz 1995. gadam, segt iespējamās tīrās papildu izmaksas, ko radīja tā tirdzniecības ar zaudējumiem politika laikposmā no 1994. līdz 1999. gadam.

114. Šajā sakarā es atgādinu, ka iebildums, kas ir vērsts pret papildu pamatu, ir jāatzīst par neizmantojamu, jo to nevar izmantot sprieduma atcelšanai [53]. Jānoraida arī iebildumi, kuru mērķis ir apstrīdēt papildu pamatus, kuriem nav nepieciešamā atbalsta lēmumam [54].

115. Tomēr gadījumā, ja Tiesa uzskatītu, ka pastāv šaubas, ka šim Pirmās instances tiesas argumentācijas elementam ir pakārtots raksturs, lai gan šajā sakarā sniegts apgalvojums pārsūdzētā sprieduma 97. punktā, es ierosinu veikt alternatīvu argumentāciju.

116. Šajā gadījumā Pirmās instances tiesa ir pārsniegusi apstrīdētā lēmuma kontroles robežas, izmantojot lietas materiālos ietvertus saimnieciska rakstura datus, lai sniegtu pati savu aprēķinu.

117. Es uzskatu, ka šāda veida darbība principā nav Savienības tiesas uzdevums strīda par tiesiskumu ietvaros. Manuprāt, tas rada ļoti nopietnu risku, ka Pirmās instances tiesa Komisijas vērtējumu aizstāj ar savu vērtējumu

52 — Šajā sakarā es norādu, ka šīs lietas ietvaros Komisija pamatojas uz iespējama deficita esamību attiecīgajā laikposmā. Tomēr nomaksājamie nodokļi, kā arī dividendes parasti tiek maksātas, izmantojot attiecīgo finanšu gadu.

53 — 2005. gada 28. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija (Krājums, I-5425. lpp., 148. punkts), kā arī 2007. gada 13. septembra spriedums lietā C-443/05 P *Common Market Fertilizers*/Komisija (Krājums, I-7209. lpp., 137. punkts). Attiecībā uz viena no pamata pietiekamību, lai pamatotu pārsūdzētā sprieduma rezolutīvo daļu: 2004. gada 28. oktobra spriedums lietā C-164/01 P *van den Berg*/Padome un Komisija (Krājums, I-10225. lpp., 60. punkts), kā arī 2006. gada 28. septembra rīkojums lietā C-552/03 P *Unilever Bestfoods*/Komisija (Krājums, I-9091. lpp., 148. punkts) un 2007. gada 13. marta spriedums lietā C-150/06 P *Arizona Chemical* u.c./Komisija (Krājums, I-39. lpp., 47. punkts).

54 — 1994. gada 2. jūnija spriedums lietā C-326/91 P *Compte*/Parlaments (*Recueil*, I-2091. lpp., 107. un 123. punkts).

un attiecīgi prettiesiskā veidā uzurpē tās rīcības brīvību. [55]

118. Līdz ar to ir jākonstatē, ka, pārsūdzētā sprieduma 103.–108. punktā veicot analīzi par attiecīgo finanšu datu par *DB-Telekom* veikto pārskaitījumu kapacitāti, lai ar tiem segtu papildu izmaksas, kuras ir radījusi *Deutsche Post AG* īstenotā zemo cenu politika laikposmā no 1994. līdz 1999. gadam, Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, aizvietojot Komisijas vērtējumu ar savu.

119. Es tomēr uzskatu, ka pārsūdzētā sprieduma 97. punkta argumentācija ir autonoms un noteicošs juridiskais pamats apstrīdētā lēmuma pamatotai atcelšanai.

120. Tādējādi, lai gan otrais pamats ir pamatots, tomēr to nevar izmantot, lai apstrīdētu pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl ar to ir atcelts apstrīdētais lēmums, jo šī atcelšana ir pamatota ar analīzi, saskaņā ar kuru Komisija nav atbilstoši pierādījusi, ka *DB-Telekom* veiktie pārskaitījumi *Deutsche Post AG* ir radījuši priekšrocību EKL 87. panta 1. punkta nozīmē [56].

VI — Citu lietas dalībnieku tiesvedībā izvirzītie pamati

A — *Personu, kuras iestājušās lietā Komisijas atbalstam, procesuālie raksti*

121. Papildus paustajam atbalstam gan *BIEK*, gan *UPS* izstrādā savu argumentāciju, kas pārsvarā atbilst Komisijas izstrādātajiem pamatiem.

122. Šī argumentācija galvenokārt attiecas uz iespējamu Pirmās instances tiesas pieļautu principu, kas izriet no judikatūras lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, pārkāpumu tiktāl, ciktāl tā neesot konstatējusi, ka nav izpildīta neviena no šajā spriedumā norādītajām prasībām, lai varētu izvairīties no valsts atbalsta noteikumu

55 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokātes Kokotes [*Kokott*] 2009. gada 17. septembra secinājumus lietā C-441/07 P Komisija/*Alrosa*, 89. un 90. punkts, lieta tiek izskatīta Tiesā.

56 — Šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*Tetra Laval*, 89. punkts.

piemērošanas kompensācijām, kuras ir iegūtas, sniedzot pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi. *BIEK* arī iebilst, ka Pirmās instances tiesa nav ievērojusi iepriekš minētajā spriedumā lietā *BUPA* u.c./Komisija norādītos nosacījumus.

B — *Vērtējums*

123. Konkrētāk *BIEK* uzskata, ka Pirmās instances tiesa nav ievērojusi noteikumus, kas nosaka pierādījumu nastu, jo pārsūdzētā sprieduma 86. punktā tā pārmet Komisijai, ka tā nav pārliecinājusies, lai veikto pārskaitījumu summa nepārsniegtu tiešās papildu izmaksas, kas ir saistītas ar pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi izpildi.

125. Vispirms attiecībā uz iespējamu judikatūras lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* neievērošanu es konstatēju, ka pārsūdzētā sprieduma 68.–74. punktā Pirmās instances tiesa ir pareizi atsaukusies uz piemērojamo judikatūru par valsts atbalsta jēdziena kvalifikāciju, kā arī uz judikatūru par kompensācijas, kuras mērķis ir finansēt sabiedrisko pakalpojumu pienākumus, problemātiku. Tā citēja minētajā spriedumā lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* paredzētos nosacījumus.

124. Savukārt *UPS* uzskata, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka *Deutsche Post AG* piešķirtais atbalsts ir uzskatāms par "kompensāciju" par pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (pārsūdzētā sprieduma 73. punkts), tomēr nepārbaudot, vai šo pakalpojumu sniegšana patiešām bija pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšana. *UPS* arī norāda, ka Pirmās instances tiesa neesot atsaukusies uz sprieduma lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* nosacījumiem, secinot, ka Komisija nav atbilstoši pierādījusi, ka *DB-Telekom* veiktie pārskaitījumi radīja priekšrocību *Deutsche Post AG* (pārsūdzētā sprieduma 88. punkts).

126. Tomēr ir jākonstatē, ka Pirmās instances tiesas analīze attiecas uz apstrīdētā lēmuma likumību.

127. Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 94. punktā atgādināja, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir tikai konstatējusi, ka tīrās papildu izmaksas, ko radīja *Deutsche Post AG* īstenotā tirdzniecības ar zaudējumiem politika, nevar tikt kompensētas, tā

nav ne pārbaudījusi, ne pierādījusi, ka *Deutsche Post AG* nebija radušās citas tīrās papildu izmaksas, kas saistītas ar pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi izpildi, par kurām tai bija tiesības uz kompensāciju, saņemot *DB-Telekom* veiktos pārskaitījumus apstākļos, kas ir paredzēti iepriekš minētajā spriedumā lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*.

VII — Nobeiguma piezīmes

128. Līdz ar to Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 95. punktā ir pamatoti nospriedusi, ka tiktāl, ciktāl Komisija šajā sakarā nav veikusi nevienu pārbaudi, ne arī kādu vērtējumu, Savienības tiesa nevar aizstāt Komisiju, tās vietā veicot pārbaudi, ko tā nekad nav veikusi, un izdarot pieņēmumus par secinājumiem, ko tā būtu izdarījusi pārbaudes beigās.

129. Visbeidzot attiecībā uz noteikumu par pierādījumu nastu pārkāpšanu un Pirmās instances tiesas neveikto *Deutsche Post AG* sniegto pakalpojumu rakstura noteikšanu šie pamati atbilst Komisijas pirmā pamata otrajai un trešajai daļai. Tādējādi vairs nav pamata tos pārskatīt.

130. Es uzskatu, ka Tiesas judikatūrā noteiktās kompensējošās pieejas piemērošana pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi ietvaros izslēdz piemērot jebkādu metodi, saskaņā ar kuru nevar veikt aprēķinu, kas ļautu noteikt pakalpojuma izmaksas un tās salīdzināt ar kompensācijā izmaksātajām summām. Tomēr, ja Tiesa izvēlētos piemērot vienu vai otru tā saukto "valsts atbalsta" pieeju, nevar tikt izslēgts, ka attiecīgais atbalsts tiktu atzīts par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, ņemot vērā uzņēmuma, kurš ir saņēmis atbalstu, konkurenci deformējošo uzvedību. Es tomēr uzskatu, ka kompensējošā veida pieeja jau ir labi iedibināta judikatūrā un, ievērojot spriedumu lietā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, labāk pamatota nekā tās alternatīvas.

131. Ņemot vērā iepriekš minēto, es ierosinu Tiesai noraidīt Komisijas apelācijas sūdzību, kā arī pretapelācijas sūdzību kopumā un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VIII — Secinājumi

132. Secinājumā es iesaku Tiesai:

— noraidīt Eiropas Komisijas apelācijas sūdzību, kā arī pretapelācijas sūdzību kopumā;

— piespriest Eiropas Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.